

Protokoll 2/2023

fört vid Norra innerstadens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 31 augusti 2023 kl. 18:00, Väderkvarnens
samlingsal, Brunngatan 26

Ledamöter

Petter Martinsson (S) Ordförande
Petra Gardos Ek (M) 1:e vice ordförande
Bo Magnusson (MP) 2:e vice ordförande
Anna Ekström (S)
Tomas Dillen (V)
Camille Gelfgren (V)
Amelie Langby (M)
Magnus Granat (M)
Anders Lindman (SD)
Linnéa Sandström Lange (L)
Daniele Fava (C)
Fredrik Boeke (S) ersätter Bengt-Olov Tengmark (S)
Ola Olsson (S) ersätter Noor Karim (S)

Ersättare

Luna Recabarren (S)
Ida Nilsson (V)
Jaime Barrios (V)
Maria Walter (MP)
Fredrik Strömsten (M)
Douglas Ahlberg (M)
Ann-Christine Carlberg (SD)
Christina Schönberg Messick (L)
Göran Råsmar (C)
Gaby Roseen (KD)

Övriga närvarande

Jesper Ackinger Stadsdelsdirektör
Anders Forsberg Avdelningschef
Gosia Holmberg Avdelningschef
Hanna Wirde Avdelningschef
Karin Ekrin Avdelningschef
Maria Härenstam Avdelningschef
Helena Näslund Avdelningschef
Jennifer Gavin Enhetschef
Nina Svensson Nämndsekreterare

Paragraf

§6, §§10-17, §§24-26

Sekreterare

Nina Svensson

§ 6**Verksamhetsplan för Norra innerstadens
stadsdelsnämnd 2023**

NI 2023/2

Beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner verksamhetsplan 2023 inklusive budget och tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 319,7 mnkr.
3. Stadsdelsnämnden godkänner resultatenheter enligt förslag i verksamhetsplanen.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsplanen för Norra innerstadens stadsdelsnämnd anger inriktningen för nämndens verksamhet under år 2023.

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2023 och de tre inriktningmålen:

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, öppen fritidsverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, budget- och skuldrådgivning, familjerätt, bostadsanpassning för bostäder enligt SoL (socialtjänstlagen) och LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) samt kultur- och föreningsbidrag. Stadsdelsnämnden ansvarar även för trygghetsskapande arbete, krisberedskap, samhällsplanering, parkverksamhet och stadsmiljö, konsumentvägledning, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder samt samhällsvägledning för nyanlända.

Nämndens verksamhetsplan med mål konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och beskriver vilket resultat som ska uppnås, det förväntade resultatet, för nämndens målgrupper. Nämnden fastställer i vissa fall egna

indikatorer för att mäta hur nämnden uppfyller sina mål som ett komplement till kommunfullmäktiges indikatorer. Aktiviteter tas fram för att bidra till måluppfyllelsen.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/2-1 Verksamhetsplan 2023 för Norra innerstadens stadsdelsnämnd
- NI 2023/2-2 Bilaga 1. SDN Norra innerstaden
- NI 2023/2-3 Bilaga 2. Plan för upphandling 2023
- NI 2023/2-4 Bilaga 3a. Lägesbild Östermalm 2023
- NI 2023/2-5 Bilaga 3b. Lägesbild Norrmalm 2023
- NI 2023/2-6 Bilaga 4a. Aktiviteter Norrmalm 2023
- NI 2023/2-7 Bilaga 4b. Aktiviteter Östermalm 2023
- NI 2023/2-8 Bilaga 5. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism
- NI 2023/2-9 Bilaga 6. Kompetensförsörjningsplan Norra innerstaden
- NI 2023/2-10 Bilaga 7. Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan
- NI 2023/2-11 §6 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Verksamhetsplan för Norra innerstadens stadsdelsnämnd 2023

§ 10**Planärende på granskning - Kolkajen, del av Norra Djurgårdsstaden, del av Hjorthagen 1:3 m.fl.**

NI 2023/452

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar:

1. Att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Att uppdra åt förvaltningen att utreda förutsättningarna att driva de två planerade förskolorna i Kolkajen i kommunal regi.
3. Att i tillägg till förvaltningens tjänsteutlåtande understryka vikten av att den prioriterade upplåtelseformen för de planerade bostäderna är hyresrätt.
4. Att därutöver anföra:

När Stockholm växer ska det ske på ett hållbart och rättvist sätt. För att fler ska ha råd att bo och leva i Stockholm krävs fler hyresrätter. Och våra barns framtid tryggas bäst genom fler förskolor i offentlig regi. Utbyggnaden av vår stadsdel blir ett utmärkt tillfälle att erbjuda stockholmarna fler bostäder med överkomliga hyror och nya kommunala förskolor av hög kvalitet.

Sammanfattning av ärendet

Planen syftar till att möjliggöra bostäder, förskolor, lokaler, torg, parker, bryggor, utomhusbad och ett kallbadhus. Det kulturhistoriskt intressanta vattengasverket ges möjlighet att utvecklas för konsthall, restaurang och konferensverksamhet. Efter tidigare ställningstagande (Stadsbyggnadsnämnden april 2022) att ändra detaljplanens avgränsning med anledning av att möjligheterna att göra utfyllnader i vattnet visat sig vara begränsade, har förslaget bearbetats och vidareutvecklats inför granskningsskedet.

Utöver två fristående förskolor med 4-5 avdelningar har stadsdelsförvaltningen även angett behov av bostäder för personer med funktionsvariationer i området, i form två gruppboende med plats för 6 boende vardera. Den genomförda analysen av sociotopsytor visar att målet om andel grön oas per boende inte kommer uppnås inom planeringsområdet i det nya förslaget. Utöver boende i området kan dessa gröna ytor dessutom antas locka externa besökare samt framtida boende från bland annat Ropsten. Detta pekar på att slitaget på de gröna ytorna kommer att bli mycket högt och det är angeläget att detta avspeglas tydligt i den fortsatta

planeringen och gestaltningen för att dessa ytor ska bli hållbara över tid.

Förvaltningen är positiv till det allmänna bryggbad och kallbadhus som planeras i området. Det är av stor vikt att utbyggnaden av Kolkajen, med dess vattennära läge, bidrar till att främja möjligheten till bad inom stadsdelsområdet.

Yrkanden

Petter Martinsson m.fl. (S), Tomas Dillén m.fl. (V) och Bo Magnusson (MP) yrkar:

1. Att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Att uppdra åt förvaltningen att utreda förutsättningarna att driva de två planerade förskolorna i Kolkajen i kommunal regi.
3. Att i tillägg till förvaltningens tjänsteutlåtande understryka vikten av att den prioriterade upplåtelseformen för de planerade bostäderna är hyresrätt.
4. Att därutöver anföra:

När Stockholm växer ska det ske på ett hållbart och rättvist sätt. För att fler ska ha råd att bo och leva i Stockholm krävs fler hyresrätter. Och våra barns framtid tryggas bäst genom fler förskolor i offentlig regi. Utbyggnaden av vår stadsdel blir ett utmärkt tillfälle att erbjuda stockholmarna fler bostäder med överkomliga hyror och nya kommunala förskolor av hög kvalitet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petter Martinsson m.fl. (S), Tomas Dillén m.fl. (V) och Bo Magnusson (MP) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förslaget från Petter Martinsson m.fl. (S), Tomas Dillén m.fl. (V) och Bo Magnusson (MP).

Särskilda uttalanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L), Daniele Fava (C) och Gaby Roseen (KD) (ersättaryttrande) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Vi ser mycket positivt på en utveckling av Kolkajen som ett led i utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden längs Husarviken. Eftersom markområdet har minskat jämfört med samrådsförslaget på grund av minskade utfyllnader i vattnet, är det angeläget att exploateringen inte minskas ytterligare under den fortsatta processen.

Kvarterstrukturen i det nu aktuella förslaget består av halvslutna kvarter. Vi har i andra populära områden sett att en större genomströmning kan öka risken för störningar och leda till minskad känsla av integritet och gemenskap bland de boende. Vi vill därför framhålla vikten av att från början bygga bort potentiella konflikter, genom att skapa välplanerade och skyddade innergårdar inom kvarteren, till exempel genom höjdskillnader eller gröna barriärer mot angränsande gator samt genom att planera tydliga och inbjudande gångstråk som styr flödena bort från innergårdarna.

Vi ställer oss även frågande till att man vill bygga nya områden med vad som beskrivs som ”mindre variationer och ett mer enhetligt taklandskap”. Det går att bygga enhetligt och harmoniskt samtidigt som det finns en variation både vad gäller gestaltning och taklandskap.

Något som utmärker Stockholm är den ständiga närheten till vattnet, stenstadens säregna sätt att förena harmoni och variation, och takåsarna som ger staden dess unika karaktär. När vi nu utvecklar fler områden behöver vi, med avstamp i Stockholms traditionellt uppskattade kvalitéer, använda en variation och detaljering i gestaltningen som lockar fram positiva känslor hos både boende och tillresta till Norra Djurgårdsstaden.

Enligt kontoret har de offentliga rummens utformning och gestaltning vidareutvecklats, men vi saknar en närmare redogörelse för utvecklingen. Vi välkomnar att Vattengastorget får en plats för musik- och kulturscen, men för att torget ska bli en naturlig målpunkt och levande mötesplats måste förutsättningar för aktiviteter och spontanvistelse finnas även då scenen inte är programmerad.

Ambitionen att utforma planbestämmelserna på ett generellt sätt bör omsättas i verkligheten. Speciellt platsen för ett kallbadhus måste få planstöd för restaurangverksamhet, detaljhandel och annan kringverksamhet som gör projektet ekonomiskt hållbart.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/452-4 Planärende på granskning - Kolkajen, del av Norra Djurgårdsstaden, del av Hjorthagen 1:3 m.fl.
- NI 2023/452-3 Plankarta
- NI 2023/452-2 Planbeskrivning
- NI 2023/452-5 §10 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Planärende på granskning - Kolkajen, del av Norra Djurgårdsstaden, del av Hjorthagen 1:3 m.fl.

§ 11**Remiss av Föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter**

NI 2023/515

Beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen ombetts besvara remissen Föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter, KS 2023/779. Då remisstiden är begränsad överlämnas förvaltningens svar till kommunstyrelsen enligt anmodan 2023-08-08. Stadsdelsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde 2023-08-31.

Tobaksfria nikotinprodukter regleras i lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. För att uppnå lagens syfte och, bland annat, öka skyddet för barns och ungas hälsa, föreslår Folkhälsomyndigheten föreskrifter som preciserar utförandet av egenkontrollprogram och kontrollköp. Föreskrifterna om egenkontrollprogram föreslås träda i kraft den 1 januari 2024. Föreskrifterna om kontrollköp föreslås träda i kraft den 1 november 2023.

Förvaltningen skriver i sitt svar att man välkomnar Folkhälsomyndighetens förslag på föreskrifter som innebär att egenkontrollprogram och kontrollköp också ska gälla för tobaksfria nikotinprodukter. Det är förvaltningens mening att ett tydligare regelverk kan bidra positivt till ett förebyggande arbete med syfte att

Handlingar i ärendet

- NI 2023/515-4 Svar på remiss av föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter
- NI 2023/515-1.1 Missiv föreskrifter Egenkontrollprogram och Kontrollköp
- NI 2023/515-1.2 Föreskrifter Egenkontrollprogram
- NI 2023/515-1.3 Föreskrifter kontrollköp
- NI 2023/515-1.4 Jämförelsetabell kontrollköp
- NI 2023/515-1.5 Jämförelsetabell Egenkontrollprogram

- NI 2023/515-1.6 Konsekvensutredning Egenkontrollprogram
- NI 2023/515-1.7 Konsekvensutredning kontrollköp
- NI 2023/515-7 §11 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Remiss av Föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter

§ 12**Remiss av Riktlinje för chefsstruktur i Stockholms stad**

NI 2023/386

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har begärt yttrande av ett antal stadsdelsförvaltningar och bolag. Från och med den 1 juli 2023 har Norrmalms stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd bildat den nya stadsdelsnämnden Norra innerstaden. Ärendet kommer således att behandlas av Norra innerstadens stadsdelsnämnd.

Förslaget till Riktlinje för chefsstruktur inom Stockholms stad berör organisatoriska faktorer som ansvar, befogenheter och antalet medarbetare per chef. Riktlinjen utgör ett stöd i analys- och utvecklingsarbetet samt ger en grund för att forma en chefsstruktur som främjar hållbara organisatoriska förutsättningar. Syftet med riktlinjen är att forma en ändamålsenlig, attraktiv och hållbar organisation.

Förvaltningen gör bedömningen att en stadsgemensam chefsstruktur stärker ledarskapet inom organisationen. Dock finns utmaningar inom enheter där rollen biträdande enhetschef/rektor används. Ytterligare chefsnivåer som förslaget tar upp skulle behöva beskrivas ytterligare, då behov av dessa kommer att uppstå allt oftare då Stockholm växer. Förvaltningen ser även ett behov av samsyn inom staden för rektorns uppdrag, oavsett skolform och nämnd, och vad förslaget innebär för skola och förskola. Förvaltningen vill lyfta att det är viktigt att Stockholmarens fokus är vägledande och organisationen ska vara en möjliggörare i verksamheterna där behoven hos barn, unga och äldre sätts i centrum.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/386-2 Svar på remiss av riktlinje för chefsstruktur
- NI 2023/386-1.2 Bilaga Riktlinje för chefsstruktur inom Stockholms stad
- NI 2023/386-3 §12 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Remiss av Riktlinje för chefsstruktur i Stockholms stad

§ 13**Remiss av Motion om monument över HBQT-personers kamp och en plats till minne av Barbro Westerholm**

NI 2023/451

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Östermalms stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en motion av Dennis Wedin (M) på remiss för yttrande senast den 19 september 2023. Från och med den 1 juli 2023 har Östermalms stadsdelsnämnd sammanlagts med Norrmalms stadsdelsnämnd och bildat den nya stadsdelsnämnden Norra innerstaden. Ärendet behandlas därför av Norra innerstadens stadsdelsnämnd.

I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, utreda förutsättningarna för att namnge en plats samt upprätta ett monument i Stockholms stad till minne av Barbro Westerholm och HBQT-personers kamp för sina rättigheter.

Förvaltningen anser att ett monument som uppmärksammar HBQT-personers kamp för sina mänskliga rättigheter, och som namnges efter Barbro Westerholm i syfte att lyfta fram hennes livsgärning, skulle kunna vara ett positivt tillskott i stadsmiljön. Den föreslagna platsen som ligger i korsningen Linnégatan/Narvavägen är ur förvaltningens perspektiv möjlig att använda till detta ändamål. Det är dock trafikkontoret som ansvarar för den ytan. I en eventuell utredning av förutsättningarna kan även andra platser undersökas. Oavsett plats anser förvaltningen att det är viktigt att involvera kulturförvaltningen/Stockholm konst genom hela förfarandet eftersom de arbetar med framtagande av ny konst i staden.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) yrkar:

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra

Moderaterna och Kristdemokraterna vill inrätta ett monument som uppmärksammar HBTQ-personers kamp för sina mänskliga rättigheter, och som namnges efter Barbro Westerholm i syfte att lyfta fram hennes livsgärning. Vi vill ha ett samhälle som söker vidga människors livschanser och står upp för deras rätt att vara sig själva. Man ska få älska den man vill och leva sitt liv efter eget huvud. För att uppmärksamma framstegen som har gjorts vill vi resa ett monument över homosexuellas kamp för sina rättigheter i Stockholm – något som i dag helt saknas. Runt om i världen har kampen fått sina egna minnesplatser och monument. Vi menar att det är en absolut självklarhet att även Stockholm i den fysiska stadsmiljön uppmärksammar HBTQ- personers rättigheter.

Vi välkomnar förvaltningens svar om att detta skulle vara ett positivt tillskott i stadsmiljön men vill också betona att platsen vi föreslår har ett viktigt symboliskt värde. Den kanske mest betydelsefulla manifestationen för homosexuellas kamp för mänskliga rättigheter i Sverige och Stockholm var ockupationen av Socialstyrelsens lokaler den 29 augusti 1979. Den dåvarande generaldirektören Barbro Westerholm mötte demonstranterna ute på trappan – och lyssnade. Redan den 27 september agerade Westerholm och skrev under beslutet om att inte längre klassificera homosexualitet som en sjukdom. Vi anser därför att monumentet i möjligaste mån bör placeras vid parken i korsningen Linnégatan/Narvavägen i närheten där Socialstyrelsen hade sina lokaler. Detta är dessutom en av få platser som staden förvaltar och en park som Barbro Westerholm gick förbi varje dag.

Ersättaryttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom yrkandet från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C).

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilda uttalanden

Linnea Sandström Lange (L) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Barbro Westerholm har lämnat ett stort tomrum i såväl svensk politik som i det socialliberala landskapet. Hon var fram till sin död vice ordförande i Liberalernas Stockholmsförening och dessförinnan sedan många år engagerad i partiet. Barbro var en tydlig och dedikerad socialliberal vars engagemang fortsätter att inspirera.

Det är dryga 44 år sen den då dåvarande generaldirektören Barbro Westerholm undertecknade beslutet att homosexualitet inte längre skulle klassas som en psykisk sjukdom i Sverige. Som riksdagsledamot skulle hon senare driva frågan om en partnerskapslag för homosexuella, något som blev verklighet 1995.

Andra frågor hon drev var exempelvis möjlighet för enkönade par att adoptera, möjlighet för lesbiska par att genomgå assisterad befruktning och ett avskaffat krav på sterilisering av personer som vill genomgå könskorrigering. Ofta var det en väldigt hård och ensam kamp Barbro fick bedriva och inte sällan möttes den här typen av frågor med starkt motstånd från Moderaterna och andra konservativa politiska krafter. Vi välkomnar därför att man nu erkänner hennes gärning.

Barbro engagerade sig samtidigt för många fler utsatta grupper än enbart HBTQ+personer. Hon arbetade som en av få riksdagsledamöter särskilt för att uppmärksamma personer med sällsynta sjukdomar och deras rätt till specialiserad sjukvård och stöd med livsnödvändiga mediciner. Hon var också passionerad när det kom till försvar av de mänskliga rättigheterna och asylrätten. Barbro jämförde ofta genomslag i politiken med att springa maratonlopp. För att komma i mål krävs övertygelse, god kondition och oerhört långt tålamod.

Liberalerna har haft kontinuerlig kontakt med anhöriga och tog även kontakt när initiativet presenterades i media. De har ställt sig positiva till förslaget. Av respekt för anhörigas sorgearbete valde vi dock att avvakta en tid med att själva ta initiativ för att hylla Barbro. Liberalerna ställer sig nu

positiva till förslaget och vill framhålla vikten av att inhämta anhörigas tankar under processen.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/451-3 Svar på remiss av motion om ett monument över HBTQ-personers kamp och en plats till minne av Barbro Westerholm
- NI 2023/451-2 Motion om ett monument över Barbro Westerholm
- NI 2023/451-4 §13 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Remiss av Motion om monument över HBQT-personers kamp och en plats till minne av Barbro Westerholm

§ 14**Remiss av Motion om minnesmöbler**

NI 2023/199

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland andra Norra innerstadens stadsdelsnämnd, f.d. Östermalms stadsdelsnämnd, över motion från Markus Berensson (C) om minnesmöbler. I motionen föreslås att Möbelprogram Stockholm kompletteras med tillägg om minnesmöbler. Syftet är att möjliggöra för individer att ansöka om och finansiera minnesmöbler i den offentliga miljön.

Förvaltningen är positiv till att låta det offentliga rummet påverkas av stadens medborgare. I dagsläget kan medborgare påverka parker och grönområden genom att lämna medborgarförslag, inkomma med synpunkter och önskemål via Tyck Till och delta i dialoger initierade av förvaltningen. Förvaltningen arbetar även med stadsodling och brukaravtal. Dessa påverkansmöjligheter finns för alla medborgare utan krav på ekonomisk kompensation.

Att låta privatpersoner finansiera möbler på stadens mark kan enligt förvaltningen skapa otydligheter om ägandeskap och även komplicera förvaltningens arbete med drift och underhåll. Exempelvis ser förvaltningen att det kan uppstå förväntningar om att privat finansierade möbler ska prioriteras för skötsel och underhåll, vilket förvaltningen inte bedömer vara motiverat. Om privat finansierade möbler behöver flyttas, tas bort eller på andra sätt justeras i samband med parkupprustningar kan även där uppstå konflikter som riskerar att komplicera förvaltningens arbete. Förvaltningen bedömer att det inte finns skäl att komplettera Möbelprogram Stockholm 2023, samt möjliggöra för individer att ekonomiskt bidra till minnesmöbler i det offentliga rummet.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) yrkar:

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd uppmanar Trafikkontoret, i samråd med

stadsdelsförvaltningarna, att utreda vilka administrativa system som krävs och vilka kostnader det skulle innebära att introducera minnesmöbler så att staden kan sätta en korrekt taxa för att kompensera för dessa utgifter.

2. Att därutöver anföra

Stadens reviderade möbelprogram är bra, men saknar enkla grepp som kan bidra till en varmare och mer human stadsbild där lokalsamhällets kollektiva minne, medborgarnas livshistorier och deras förhållande till Stockholm tydliggörs.

Det koncept som motionären tar avstamp i bygger på London-konceptet Memorial benches, men exempel finns även på närmare håll, bland annat vid Högalidskyrkan på Södermalm och i grannkommuner såsom Lidingö och Danderyd. Här i Stockholm finns enstaka bänkar med minnesplaketter som initierats privat eller av en fastighetsägare men än så länge inte genom staden. Londonbor använder sig däremot aktivt av programmet Memorial benches för att sätta upp plaketter med namn på kända och framför allt okända personer som bodde och levde på en viss plats. Resultatet är en mänskligare stad som möjliggör nutida boende och besökare att uppleva stadsrummet genom någon annans ögon. Minnesmöbler med plaketter kan både berätta en historia och föranleda en paus och en stunds reflektion innan stadslivet fortgår. Det bidrar till förankring, sammanhållning och en stärkt lokal identitet.

Stadsdelsförvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande att det är positivt om medborgare kan vara med och påverka det offentliga rummet, men landar sedan i ensidigt problemfokus och helt frånvarande möjlighetsfokus. Vi är övertygade om att Stockholms stads trafikkontor och Södermalms stadsdelsförvaltning är minst lika kapabla som Londons boroughs att sjösätta ett enkelt system som möjliggör minnesmöbler. Därför vill vi att Trafikkontoret i samråd med stadsdelsförvaltningarna utreder vilka administrativa system som skulle krävas samt tar fram ett taxeförslag som skulle kompensera staden för hanteringen av minnesmöblerna.

Ersättaryttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C).

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/199-2 Svar på remiss av motion om minnesmöbler
- NI 2023/199-1.1 Motion om minnesmöbler
- NI 2023/199-3 §14 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Remiss av Motion om minnesmöbler

§ 15**Remiss av Motion om feriejobb för 13-15-åringar**

NI 2023/198

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Östermalms stadsdelsnämnd har den 12 april 2023 mottagit en remiss av motion om feriejobb för 13–15-åringar författad av Jonas Naddebo (C). I motionen anføres att feriejobben har ett viktigt syfte att ge fler unga en ingång i arbetslivet. Motionären skriver att allt fler yngre barn och ungdomar påverkas av gäng- och nätverkskriminalitet, och motionären menar vidare att det är viktigt att fånga upp dessa unga genom att kunna erbjuda dem feriejobb. Motionären framhåller att stadens feriejobb bör utökas till en bredare målgrupp som omfattar även 13–15-åringar.

Förvaltningen skriver i sitt svar att feriejobb kan ge ungdomar en nyttig erfarenhet för framtiden, och kan se vissa fördelar med att sänka ålderskraven gällande stadens feriejobb. Förvaltningen vill understryka vikten av att de feriejobb som erbjuds är meningsfulla för målgruppen och ser vissa utmaningar för arbetsgivare att få fram och avgöra vilka arbetsuppgifter som är lämpliga för den yngre målgruppen utifrån arbetsmiljölagen. Förvaltningen menar också att 16–18-åringar kan ha större behov och nytta av arbete än 13–15-åringar.

Förvaltningen vill i sitt svar lyfta att, om tanken i den första punkten är att det ska sättas ett högre mål för antalet feriejobbare, ser förvaltningen ett behov av att stärka upp med resurser i stadsdelarna för att kunna bibehålla kvaliteten i handläggningsarbetet.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) yrkar:

1. Att stadsdelsnämnden tillstyrker motionen.
2. Att Stockholms stad sommaren 2024 genomför ett pilotprojekt med feriejobb till åldersgruppen 13-15 år i ytterstaden (EÅV, Farsta, Hässelby-Vällingby, Järva,

Skarpnäck, Skärholmen) och att arbetsmarknadsnämnden hemställer till kommunstyrelsen om medel för handledare från stadens sedan tidigare avsatta medel för sociala investeringar.

3. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet vill börja med att tacka förvaltningen för ett yttrande där man ser möjligheterna med vårt förslag och hoppas nu att majoriteten vågar testa nya grepp för att skapa en ljusare framtid för unga i riskzon för att rekryteras till destruktiva gängmiljöer.

Som stadsdelsförvaltningen i sitt utlåtande beskriver bedömer även vi att en sänkt åldersgräns för feriejobb skulle skapa ett behov av andra typer av arbetsuppgifter, som är mera lämpade för en yngre målgrupp och i linje med arbetsmiljöverkets föreskrifter. Det finns även en risk för att belastningen på arbetsplatserna skulle öka, då den yngre målgruppen har större behov av handledning. Vi delar arbetsmarknadsförvaltningens bedömning om att både särskilda arbetsuppgifter och fler handledare skulle behövas. Dock föreslår Centerpartiet att dessa ökade kostnader för handledare skulle finansieras via de redan avsatta medlem för sociala investeringar i den föreslagna piloten.

Förvaltningen berör också att konkurrensen skulle öka om sommarjobben. I vårets budget skruvade den nya majoriteten upp målen för feriearbete med 2000 i antal trots ett oförändrat söktryck och utan att bredda målgruppen. Inom ramen för denna höjning hade målgruppen kunnat breddas till de som skulle beröras i det aktuella förslaget.

Centerpartiet anser vidare att staden behöver jobba mot samma mål – det är bra för arbetsmarknadsförvaltningen om en stadsdel uppfyller målen för trygghet, precis som det är bra för en stadsdel om arbetsmarknadsförvaltningen levererar tillfredsställande resultat på jobbtorg och komvux. Stadsdelarna som nämns i motionen och skulle vara aktuella för piloten har en låg upplevd trygghet bland de boende. Den förebyggande insatsen som föreslås är en av många, och om piloten faller väl ut ett viktigt verktyg i verktygslådan för att långsiktigt göra hela staden tryggare. Det behövs insatser för att minska rekryteringen till gängkriminalitet, en rekrytering som vi vet påbörjas redan vid i yngre åldrar än högstadiet. Satsningen riktar sig därför i sig mot barn och unga i riskgrupp och stämmer därmed väl överens med både förvaltningens kommentar om att fokusera på det förebyggande arbetet och befintliga prioriteringsgrunder för

feriejobben. Om majoriteten vågar så ser vi fram emot ett pilotprojekt i linje med vårt förslag snarast.

Ersättaryttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom yrkandet från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C).

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/198-2 Svar på Remiss av Motion om feriejobb för 13-15-åringar
- NI 2023/198-1.1 Motion om feriejobb för 13-15-åringar
- NI 2023/198-3 §15 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Remiss av Motion om feriejobb för 13-15-åringar

§ 16**Remiss av Motion om lämna-program för individer i våldsamma relationer**

NI 2023/381

Beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av remiss gällande Motion om lämna-program för individer i våldsamma relationer från Kristin Jacobsson (C). Från och med den 1 juli 2023 har Norrmalms stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd sammanlagts och bildat den nya stadsdelsnämnden Norra innerstaden. Ärendet kommer således att behandlas av Norra innerstadens stadsdelsnämnd.

Bakgrunden till motionen är att Krutons verksamhet, ett skyddat boende särskilt riktat mot unga kvinnor drabbade av hedersproblematik, ska läggas ned och flyttas till stadens Kriscentrum för kvinnor. Centerpartiet menar att detta är problematiskt då Kriscentrum inte på samma sätt riktar sig till unga kvinnor med hedersproblematik. Centerpartiet vill stärka stadens arbete mot hedersvåld. Centerpartiet vill därför att staden ska ta ett samordnat grepp kring dessa frågor och erbjuda våldsutsatta samlade insatser genom ett stadsomfattande lämna-program.

Förvaltningen är delvis enig med de förslag som presenteras. Dock anser förvaltningen att det redan är ett prioriterat område och att delar av förslagen omfattas av Stockholms stads program mot våld i nära relationer som ligger till grund för förvaltningarnas arbetssätt. Förslaget med att inrätta en särskild enhet inriktad mot hedersproblematik skulle kunna ge gynnsamma effekter i form av kunskapsstöd främst för de förvaltningar där hedersproblematik inte är omfattande förekommande. Förvaltningen ställer sig vidare positiv till förslaget med ett lämna-program för våldsutsatta men anser det svårt att bedöma omfattningen av uppdraget och att det troligtvis kommer kräva en betydande ökning av resurser hos Relationsvårdscentrum då arbetssättet kräver långa och täta klientkontakter.

Yrkanden

Daniele Fava (C) yrkar:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande

Stadens arbete mot både hedersvåld- och beteenden och våld i nära relationer måste stärkas – en prioritet som ligger Centerpartiet särskilt nära om hjärtat. Stockholm måste ge det stöd som gör det möjligt för kvinnor och män att lämna våldsamma relationer. Därför behöver staden utöka antalet beviljade förturer till stadens bostadskö och stärka långsiktigheten i stödet till kvinnojourerna och dess verksamhet. Staden ska fortsätta jobba och utveckla Relationsvåldscentrum (RVC) för individuellt stöd till alla samt införa stöd till unga som utsätts för våld i nära relation.

I vår motion från i våras lyfte Centerpartiet ett antal förslag för att stärka och utveckla stadens arbete för att motarbeta våld och stärka arbetet mot våld i nära relationer. Tyvärr bemöts vissa punkter från vår motion ytterst sparsamt. Exempelvis bemöts inte Krutons nedläggning närmare, eller för den delen frågan om vart unga kvinnor som är av hedersproblematik bör vända sig. Centerpartiet önskar förstärka stadens åtgärder mot både hedersvåld och oönskade beteenden, liksom mot våld i nära relationer. En nolltolerans mot hedersrelaterade brott är önskvärd. Ansträngningarna bör intensifieras och kunskapen om hedersvåld och förtryck behöver öka inom Stockholms stad. Att förstå skillnaderna mellan hedersvåld och andra former av våld i nära relationer är avgörande för att uppnå resultat.

I svaret anges att stadsdelsnämnderna bland annat fått i uppdrag att kartlägga det stöd som erbjuds. Detta är en snedprioritering enligt oss. Centerpartiet vill se att staden tar sig an problemet klarsynt, istället för att backa in i problematiken. Vi vill, istället för att lägga ner fungerande verksamhet med över två decenniers erfarenhet och kunskap, se att stadsdelarna får i uppdrag att arbeta uppsökande och informationsspridande, för att tillförsäkra att alla som är i behov nås av de stöd de behöver.

Vidare är svaret avseende ett lokalt lämna-program frånvarande. Det finns alldeles uppenbart ett behov för att arbeta fram fler och mer träffsäkra metoder för att erbjuda en väg bort från våldsamma relationer för de kvinnor som är drabbade. Staden bör ge det stöd som behövs för att kvinnor och män ska kunna lämna våldsamma förhållanden. Vi

vänder oss på inget sätt emot den verksamhet som riktas mot kriminella, men menar att staden bör erbjuda motsvarande stöd till de kvinnor som sitter fast i våldsamma relationer.

Vi ser oroligt på den utvecklingen som sker i staden. Mot bakgrund av majoritetens förra budget, där uppdrag om att motverka så kallade uppfostringsresor togs bort, tillsammans med den tafatthet som majoriteten uppvisat i att ta sig an frågorna och rikta ordentliga insatser för att komma till bukt med problemen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Daniele Fava (C) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Daniele Fava (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/381-3 Svar på remiss av motion om lämna-program för individer i våldsamma relationer
- NI 2023/381-2 Motion om lokalt lämna-program
- NI 2023/381-4 §16 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Remiss av Motion om lämna-program för individer i våldsamma relationer

§ 17**Remiss av Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm**

NI 2023/354

Beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har blivit ombedd att svara på remissen från Dennis Wedin (M) gällande att införa tillståndsplikt av tillfällig försäljning efter klockan 21.00 i Stockholm stad. Detta för att minska försäljning av lustgas som används i berusningssyfte.

Förvaltningen är medveten om riskerna med användning av lustgas i berusningssyfte men stödjer inte förslaget om att införa en allmän tillståndsplikt mot försäljning av samtliga varor efter klockan 21.00. Förvaltningen vill invänta den nationella regleringen mot lustgas.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) yrkar:

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra

Motionens syfte är att bidra till ökad trygghet för stockholmarna och minska risken att bli utsatt för brott. Därför föreslår Moderaterna i Stockholm stad att Stockholms lokala ordningsföreskrifter ska ändras med syfte att införa tillståndsplikt för tillfällig försäljning i hela staden efter klockan 21.00. Polisen har kunnat se en koppling mellan försäljningen och användningen av lustgas och ordningsstörningar och brott.

Kommunfullmäktige beslutade i mars 2023 om att utöka de tillståndspliktiga områdena inom Södermalms stadsdelsnämnd till att omfatta fler områden. Detta gav polisen möjlighet att ingripa mot försäljning i fler områden vilket de inte kunnat göra tidigare. Förvaltningen och

lokalpolisen har under våren/försommaren noterat en minskad försäljning av lustgas på dessa platser.

För oss är det viktigt att värna stockholmarnas trygghet och anser att när utökad förbud även påvisat önskad effekt bör vi utöka detta till att gälla över hela Stockholm. Det är därför olyckligt att förvaltningen inkommit med svar att det finns risk att åtgärden blir verkningslös.

Vi delar uppfattningen om att det finns risk att försäljningen förflyttas till annan plats och menar därför på att det är viktigt att förbudet införs i hela staden. Civilsamhället som säljer majblommor eller lotter för intäkter till en idrottsförening har som tidigare nämnts en självklar plats i vår offentliga miljö men de problem som försäljningen av lustgas idag innebär hör inte hemma i Stockholm. Näringsidkare och den medicinska professionen har legitima användningsområden för lustgasen – men att nyttja den i berusningsyfte är något annat.

Ersättaryttranden

Gaby Roseen (KD) ställer sig bakom yrkandet från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C).

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2023/354-4 Svar på motion om förbud mot lustgasförsäljning
- NI 2023/354-3 Bilaga 1. Förebyggande information om boffning
- NI 2023/354-1.1 Bilaga 2. Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm

- NI 2023/354-5 §17 den 31 augusti 2023, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Remiss av Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm

§ 24
Borttagen på grund av sekretess

NI 2023/567

Handlingar i ärendet

- NI 2023/567-2 Yttrande till IVO avseende ett ej verkställt beslut
- NI 2023/567-3 Bilaga Yttrande till IVO

§ 25
Borttagen på grund av sekretess
NI 2023/572

Handlingar i ärendet

- NI 2023/572-3 Yttrande till IVO avseende ej verkställt beslut
- NI 2023/572-2 Bilaga Yttrande till IVO

§ 26

Borttagen på grund av sekretess

NI 2023/605

Handlingar i ärendet

- NI 2023/605-1 Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap. 7 § föräldrabalken